

6. ÉVFOLYAMOS TANULÓK NYELVÉRZÉKÉNEK ÉS NÉMET NYELVI OLVASÁSI KÉSZSÉGEINEK ÖSSZEFÜGGÉSEI

Sominé Hrebik Olga

SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola

Kulcsszavak: idegennyelv-tanulás; nyelvérzék; L2-olvasás

Empirikus kutatásunkban 6. évfolyamos tanulók nyelvérzékét és német nyelvi olvasási készségeit, képességét vizsgáltuk egyrészt abból a szempontból, hogy milyen összefüggések vannak közöttük, másrészt, milyen tapasztalatokat hoz az angolul tanulók számára kifejlesztett nyelvérzékmérő eszköz alkalmazása német nyelvi teljesítményekkel való összehasonlításban. A szakirodalom szerint a nyelvérzék az idegennyelv-tanulás ütemének, sikerességének megbízható prediktora (lásd pl. *Dörnyei*, 2005, 2006; *Robinson*, 2005). A nyelvérzékkutatás szakirodalmi hátterének és a Magyar Egységes Nyelvérzékmérő Teszthez (MENYÉT, *Ottó*, 2002) fűződő tapasztalatoknak a figyelembevételével került sor a 6. évfolyamos, angol nyelvet tanulók körében validált ifjúsági nyelvérzékmérő eszköz (INYÉT 6, *Kiss* és *Nikolov*, 2005) kidolgozására.

Kutatásunk a nyelvérzékmérés mellett a német nyelvi olvasásértés vizsgálatára fókuszált. A szakirodalom tanúsága szerint az olvasásképesség sajátos pszichikus rendszerében a magasabb szintű komponensek (szövegértési, szövegfeldolgozási képességek) eredményes működéskének előfeltétele az alsóbb szintek (olvasáskészségek) optimális használhatósága (*Nagy*, 2004, 2010). Vizsgálatunkban 66, a német nyelvet normál (34 fő), illetve emelt óraszámú (32 fő) tanuló 6. évfolyamos diák vett részt. Az alkalmazott mérőeszközök megbízhatóan mértek: INYÉT 6: Cronbach- $\alpha=0,82$, saját fejlesztésű, betű- szó-, mondat- és szövegszintű feladatokat tartalmazó olvasásteszt: Cronbach- $\alpha=0,90$.

A tanulók teljesítménye a nyelvérzékeszten 54%, az olvasástesztben 66% volt. Az emelt óraszámú csoport a német nyelvi teszten szignifikánsan jobb eredményt ért el, mint a normál óraszámú, a nyelvérzékeszt esetében a különbség nem volt jelentős. A vizsgálat igazolta a nyelvérzéknek az idegennyelv-tanulással való szoros összefüggését ($r=0,465$, $p=0,01$), a nyelvérzékeszt jelentős magyarázóerejét (21,6%) a német nyelvi teljesítmények változatosságára nézve, továbbá az INYÉT 6 alkalmazhatóságát német nyelvi teljesítményekkel való összehasonlításban is.